

Warszawa, 16-02-2026 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

KMP.572.5.2018.KKo

Pan

Marcin Kierwiński

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

Szanowny Panie Ministrze,

dziękuję za wyrażenie woli współpracy¹ na rzecz uwzględnienia w art. 333 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach² udziału Rzecznika Praw Obywatelskich w monitorowaniu czynności związanych z przymusowym wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.

Mimo wyrażanej od lat aprobaty dla postulatu nowelizacji ustawy w omawianym zakresie i zapowiedzi podjęcia działań legislacyjnych umożliwiających pełną realizację mandatu RPO w tym obszarze, stosowne zmiany nadal nie zostały wdrożone. Budzi to zaniepokojenie, gdyż rozwiązanie uniemożliwiające w praktyce monitorowanie przez Rzecznika Praw Obywatelskich czynności związanych z przymusowym wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu narusza zobowiązania Polski określone w Protokole fakultatywnym do Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur³ i osłabia ochronę cudzoziemców przed wszelkimi formami niewłaściwego traktowania.

¹ Pismo z dnia 3 października 2025 r. (BMP.0790.1.6.2025).

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1079.

³ Protokół fakultatywny do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192).

Podkomitet ONZ ds. Prewencji Tortur (SPT)⁴ podkreśla, że jednym z kluczowych czynników zapobiegających złemu traktowaniu jest istnienie w pełni funkcjonującego systemu niezależnych wizyt w celu monitorowania wszystkich miejsc, w których dana osoba może zostać pozbawiona wolności⁵. Obecny kształt przepisów prawa tworzy istotną lukę w systemie prewencji tortur, co wymaga podjęcia pilnych prac legislacyjnych.

W związku z deklaracją zaproszenia przedstawicieli Biura RPO do konsultacji zmian w sygnalizowanej sprawie uprzejmie proszę o skonkretyzowanie harmonogramu prowadzonych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji prac. Pozwoli to na zaplanowanie współpracy i podjęcie efektywnych działań na rzecz zmiany obecnie obowiązujących przepisów.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

⁴ Subcommittee on Prevention of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (SPT).

⁵ Zob. Raport SPT z wizyty w Szwecji w 2008 r., CAT/OP/SWE/1, par. 16. Raporty SPT dostępne są na stronie: <https://www.ohchr.org/en/treaty-bodies/spt>.